

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή
2. Οδηγός παραδειγμάτων προϊόντων που υπάγονται σε μειωμένο & υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ δεκατρία και έξι επί τοις εκατό 13% & 06%, αντίστοιχα.

Εισαγωγή

Οι συντελεστές ΦΠΑ αγαθών και υπηρεσιών καθορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 21 και του παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/00).

Οι συντελεστές ΦΠΑ είναι τρεις:

1. κανονικός 24%,
2. μειωμένος 13% και
3. υπερμειωμένος 6%.

Τα αγαθά και οι υπηρεσίες που υπάγονται στον μειωμένο ή στον υπερμειωμένο συντελεστή αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του ν. 2859/00.

Αγαθά και υπηρεσίες που δεν εντάσσονται στο παράρτημα αυτό ή για τα οποία υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία ως προς την ένταξή τους στον πίνακα αυτό, συνεπεία του είδους, του προορισμού, της σύνθεσης ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, υπάγονται στον κανονικό συντελεστή Φ.Π.Α.

Η υπαγωγή όλων των αγαθών στον κατάλληλο συντελεστή ΦΠΑ γίνεται σε συνδυασμό με τον προσδιορισμό της κατάλληλης δασμολογικής κλάσης του προϊόντος (δασμολογική κατάταξη), σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες περί ερμηνείας της Συνδυασμένης Ονοματολογίας του Κοινού Δασμολογίου της Ε.Ε. και τις λοιπές διατάξεις αυτής (καν. 2658/87 όπως ισχύει) ώστε να μην δημιουργούνται ασάφειες ως προς την ομοιόμορφη εφαρμογή των συντελεστών του ΦΠΑ.

Σύμφωνα με το άρθρο 98 της οδηγίας 112/2006 του Συμβουλίου «σχετικά με το κοινό σύστημα του φόρου προστιθέμενης αξίας», αναφορικά με την εφαρμογή των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τη Συνδυασμένη Ονοματολογία για να οριοθετούν επακριβώς την οικεία κατηγορία των αγαθών για την οποία εφαρμόζονται οι μειωμένοι συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας

Οι διατάξεις της κοινοτικής οδηγίας ΦΠΑ ενσωματώνονται στο εθνικό μας δίκαιο με το άρθρο 21 σε συνδυασμό με το παράρτημα ΙΙΙ του ν. 2859/00 «Κώδικας ΦΠΑ» στο οποίο τα εμπορεύματα που υπόκεινται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ προσδιορίζονται πέραν της περιγραφής τους και με την αντίστοιχη Δασμολογική κλάση (ΔΚ) του Δασμολογίου της Ε.Ε

Διευκρινίζεται ότι:

- το πρόθεμα ΕΧ που αναγράφεται πριν τον κωδικό της δασμολογικής κλάσης στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. σημαίνει ότι, σε μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. 13% ή 6% υπάγονται μόνο τα αγαθά που αναφέρονται ρητά στη σχετική παράγραφο του Παραρτήματος του νόμου και όχι το σύνολο των αγαθών που κατατάσσονται στη δασμολογική κλάση. Στις περιπτώσεις όπου δεν αναγράφεται το πρόθεμα ΕΧ πριν τον κωδικό της δασμολογικής κλάσης στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α., αυτό σημαίνει ότι, όλα τα αγαθά που κατατάσσονται στη συγκεκριμένη δασμολογική κλάση υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α.

- Αγαθά και υπηρεσίες που δεν εντάσσονται στο Παράρτημα αυτό ή για τα οποία υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία ως προς την ένταξή τους στον πίνακα αυτόν, συνεπεία του

είδους, του προορισμού, της σύνθεσης ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, υπάγονται στον κανονικό συντελεστή Φ.Π.Α.

Επισημαίνεται ότι ο κατάλογος των ενδεικτικών παραδειγμάτων έχει σαν στόχο την εξοικείωση των ενδιαφερόμενων με το Παράρτημα ΙΙΙ του ν. 2859/00 και κατά συνέπεια την ορθή εφαρμογή των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ. Ο εν λόγω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός, έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και δεν έχει νομική ισχύ. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να καταφεύγουν στην σχετική νομοθεσία ήτοι τον Κώδικα ΦΠΑ «ν. 2859/2000» και το Κοινό Δασμολόγιο της ΕΕ (Καν. Ε.Ε. 2658/87) όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

Τα παραδείγματα που ακολουθούν τηρούν τη σειρά των παραγράφων του Παραρτήματος ΙΙΙ του ν. 2859/00, και τίθενται υπό την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με την εστίαση (Κεφ Β. «Υπηρεσίες», Παράρτημα ΙΙΙ του ν. 2859/00) και των οδηγιών που έχουν δοθεί για την εφαρμογή τους, οι οποίες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, σε κάθε περίπτωση, για την επιβολή του κατάλληλου συντελεστή Φ.Π.Α.

Ο εν λόγω κατάλογος πρόκειται να επικαιροποιείται με βάση τις νεότερες διατάξεις σχετικά με την υπαγωγή προϊόντων σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΓΑΘΩΝ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΙΩΜΕΝΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Παράγραφος 1 _ Άλογα, γαϊδούρια και μουλάρια κάθε είδους, βοοειδή, χοιροειδή, προβατοειδή και αιγοειδή, ζωντανά. Συντελεστής ΦΠΑ 13%

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, Άλογα, γαϊδούρια και μουλάρια κάθε είδους, βοοειδή, χοιροειδή, προβατοειδή και αιγοειδή, ζωντανά. Τα άλογα για τις ιπποδρομίες υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ 24%, (Δ.Κ. ΕΧ 0101,0102, 0103, 0104)

Παράγραφος 2 _ Πετεινοί, κόττες, πάπιες, χήνες, γάλι, γαλοπούλες και φραγκόκοττες, ζωντανά, συντελεστής ΦΠΑ 13%.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ Πετεινοί, κόττες, πάπιες, χήνες, γάλι, γαλοπούλες και φραγκόκοττες, ζωντανά (Δ.Κ. 0105).

Παράγραφος 3_ κουνέλια, περιστέρια, ορτύκια, φασιανοί, πέρδικες, λαγοί και λοιπά ζώα και πτηνά, ζωντανά, που προορίζονται για την ανθρώπινη διατροφή. Ζώα που εκτρέφονται για τη γουνοποιία. Μέλισσες. Ακάρεα (έντομα που χρησιμοποιούνται στις καλλιέργειες αντί εντομοκτόνων), συντελεστής ΦΠΑ 13%.

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ τα κουνέλια, περιστέρια, ορτύκια, φασιανοί, πέρδικες, λαγοί και λοιπά ζώα και πτηνά, ζωντανά, που προορίζονται για την ανθρώπινη διατροφή. Ζώα που εκτρέφονται για τη γουνοποιία. Μέλισσες. Ακάρεα (έντομα που χρησιμοποιούνται στις καλλιέργειες αντί εντομοκτόνων) (Δ.Κ. ΕΧ 0106).

Παράγραφος 4 _ Κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων, βρώσιμα, συντελεστής ΦΠΑ 13%

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΦΠΑ

Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ Κρέατα και παραπροϊόντα σφαγείων, βρώσιμα κρέατα (χοιρινό, κοτόπουλο, γαλοπούλα, αρνί, κατσίκι και κουνέλι) νωπά, κατεψυγμένα, ή διατηρημένα με απλή ψύξη, συσκευασμένα ή μη, ολόκληρα σε τεμάχια ή μέρη με κόκκαλα ή μη. (Δ.Κ. 0201, 0202, 0203, 0204, 0205, 0206, 0207, 0208, 0209, 0210).,

Παράγραφος 5 _ Ψάρια και ασπόνδυλα υδρόβια ζωντανά νωπά διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα. Εξαιρούνται τα ζωντανά ψάρια για διακόσμηση. Συντελεστής ΦΠΑ 13%. (ΔΚ ΕΧ 0301, 0302, 0303, 0304, 0305, 0306, 0307, 0308)

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ τα κατωτέρω:

- Ψάρια ζωντανά εξαιρούνται τα ψάρια για διακόσμηση, (ΔΚ 0301)

- Ψάρια νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, με εξαίρεση τα φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών της κλάσης 0304, (ΔΚ 0302),

- Ψάρια κατεψυγμένα, με εξαίρεση τα φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών της κλάσης 0304, (ΔΚ0303)

- Φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών (έστω και αλεσμένα), νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα, (ΔΚ 0304)

- Ψάρια αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Ψάρια καπνιστά, έστω και ψημένα πριν ή κατά τη διάρκεια του καπνίσματος. Αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες) ψαριών, κατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων], (ΔΚ 0305)

- Μαλακόστρακα, κάθε είδους όπως караβίδες αστακοί, καβούρια γαρίδες κλπ σε οποιαδήποτε μορφή(πχ, χταπόδια καλαμάρια θράψαλα καλαμαράκια σουπιές, άλλα μαλάκια και ασπόνδυλα υδρόβια, μύδια στρείδια , χτένια, κυδώνια, μέδουσες, αχινοί) έστω και χωρίς το όστρακό τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Μαλακόστρακα καπνιστά, έστω και χωρίς το όστρακό τους, έστω και ψημένα πριν ή κατά τη διάρκεια του καπνίσματος. Μαλακόστρακα με το όστρακό τους, βρασμένα σε νερό ή ατμό, έστω και διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες) μαλακοστράκων, κατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων, (ΔΚ 0306)

- Μαλάκια, έστω και χωρισμένα από το κοχύλι τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Μαλακόστρακα καπνιστά, έστω και χωρίς το όστρακό τους, έστω και ψημένα πριν ή κατά τη διάρκεια του καπνίσματος. Αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες) από μαλακόστρακα, κατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων, (ΔΚ 0307)

- Ασπόνδυλα υδρόβια, άλλα από τα μαλακόστρακα και τα μαλάκια, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Ασπόνδυλα υδρόβια καπνιστά, άλλα από τα μαλακόστρακα και τα μαλάκια, έστω και ψημένα πριν ή κατά τη διάρκεια του καπνίσματος. Αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες) ασπόνδυλων υδρόβιων άλλων από τα μαλακόστρακα και τα μαλάκια, κατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων, (ΔΚ 0308) .

Παράγραφος 6 _ Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Αυγά πτηνών. Μέλι φυσικό. Προϊόντα βρώσιμα ζωικής προέλευσης που δεν κατονομάζονται αλλού. (Δ.Κ. 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406, 0407, 0408, 0409)

Σύμφωνα με την παράγραφο 6 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ τα κατωτέρω:

- Γάλα και κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα), . (ΔΚ 0401)

- Γάλα και κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα), συμπυκνωμένα ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών (ΔΚ 0402)

- Γιαούρτι, κεφίρ, βουτυρόγαλα (ΔΚ 0403)

- Ορός γάλακτος (ΔΚ 0404)

- Βούτυρο (ΔΚ 0405)

- Τυριά (ΔΚ 0406)

- Αυγά πτηνών με τσόφλια νωπά διατηρημένα ή βρασμένα(ΔΚ 0407)

- Αυγά πτηνών χωρίς τσόφλι, κροκοί αυγών (ΔΚ 0408)

- Μέλι φυσικό. (ΔΚ 0409). Επισημαίνεται ότι ο μειωμένος συντελεστής εφαρμόζεται στο μέλι που λαμβάνεται εξ' ολοκλήρου από μέλισσες ή από άλλα έντομα, έστω και με κομμάτια κηρήθρας ή ολόκληρη κηρήθρα, χωρίς καμία προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ουσιών ή οποιασδήποτε άλλης ουσίας, καθώς και μείγματα φυσικών μελιών διαφορετικών τύπων (π.χ. ανθέων, θυμαριού, πεύκου, κλπ.)

- Τα προϊόντα ζωικής προέλευσης που είναι κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου, τα οποία δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται σε άλλες κλάσεις της Ονοματολογίας (ΔΚ0410), μεταξύ άλλων :

1) Τον βασιλικό πολτό, όταν παρουσιάζεται σε πρωτογενή μορφή (π.χ. σε πάστα ή αποξηραμένος). Στην περίπτωση που ο βασιλικός πολτός παρουσιάζεται σε κάψουλες ή σε χάπια, τότε αυτός κατατάσσεται στη **δασμολογική κλάση 2106** του Δασμολογίου Την πρόπολη σε πρωτογενή μορφή. Στην περίπτωση που η πρόπολη παρουσιάζεται σε κάψουλες ή σε χάπια, τότε κατατάσσεται στη **δασμολογική κλάση 2106** του Δασμολογίου (ΦΠΑ 24%).

Παράγραφος 7_ Έντερα, κύστεις και στομάχια ζώων ολόκληρα ή σε τεμάχια, άλλα από εκείνα των ψαριών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αλατισμένα ή σε άλμη, αποξηραμένα ή καπνιστά (Δ.Κ. 0504)

Σύμφωνα με την παράγραφο 7 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ τα έντερα, οι κύστεις και τα στομάχια ζώων ολόκληρα ή σε τεμάχια, άλλα από εκείνα των ψαριών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αλατισμένα ή σε άλμη, αποξηραμένα ή καπνιστά (Δ.Κ. 0504) Για παράδειγμα, ορισμένα προϊόντα που υπάγονται στη ΔΚ 0504 είναι, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1) Τα ήνυστρα (μοσχαριού, κατσικιού κ.λπ.) από τα οποία εξάγεται η πυτιά, έστω και κομμένα ή αποξηραμένα.

2) Τα ακροστόμαχα και οι προστόμαχοι (όταν είναι ψημένα κατατάσσονται στο **Κεφάλαιο 16**).

3) Το μη κατεργασμένο εξωτερικό περίβλημα του τυφλού εντέρου των βοδιών ή των προβάτων.

Στην ΔΚ 0504 κατατάσσονται επίσης, τα έντερα και τα εξωτερικά περιβλήματα του τυφλού εντέρου (κυρίως του βοδιού), τα οποία είναι σχισμένα ή κομμένα κατά μήκος σε λωρίδες, έστω και αν έχουν αφαιρεθεί από αυτά, με απόξεση, οι εσωτερικοί τους χιτώνες. Τα έντερα χρησιμοποιούνται κυρίως για την περιτύλιξη προϊόντων αλλαντοποιίας. Χρησιμοποιούνται επίσης για την κατασκευή χειρουργικών ραμμάτων (**κλάση 30.06**), χορδών για ρακέτες του τένις (**κλάση 42.06**) ή χορδών μουσικών οργάνων (**κλάση 92.09**).

Παράγραφος 8_ Βολβοί, κρεμμύδια, κόνδυλοι, ρίζες βολβοειδείς και ριζώματα γενικά, σε φυτική νάρκη, σε βλάστηση ή σε άνθηση. Φυτά φυτωρίου, άλλα φυτά και ρίζες κιχωρίου, άλλες από τις ρίζες της Δ.Κ. 1212. Άλλα φυτά ζωντανά (στα οποία περιλαμβάνονται και οι ρίζες τους), μοσχεύματα και μπόλια. Λευκό (φύτρα) μανιταριών, συντελεστής ΦΠΑ 13%

Σύμφωνα με την παράγραφο 8 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ οι βολβοί, οι κόνδυλοι, βολβοειδείς ρίζες, ριζώματα και παρόμοια, έστω και αν παρουσιάζονται σε δοχεία, κυτία κ.λπ., μεταξύ άλλων, των κατωτέρω ειδών φυτών, (ΔΚ 0601):

- Αμαρυλλίδος, βολβώδους ανεμώνης, κονδυλώδους μπιγόνιας, κάννας, χιονόδοξας, κονβαλάριας (κρίνου της κοιλάδας), κρόκου, κυκλάμινου, ντάλιας, ερέμους, φρέξιας, ηρανθέμου (φριτιλλάριας), γάλανθου (snow-drop), γλαδιόλου, γλωξίνιας, υακίνθου, ίριδος, κρίνου, τριτωνίας, νάρκισσου, ορνιθόγαλου, οξαλίδας, πολύανθου, βατράχιου (νερατζούλας), ριχάρντιας, κάλλας του ιρινοειδούς, και τουλίπας.
- Επίσης οι βολβοί κ.λπ., φυτών που δεν χρησιμοποιούνται για διακοσμητικούς σκοπούς, όπως είναι τα ριζώματα του ραβεντιού και του σπαραγγιού.
- Υπάγονται επίσης στην κλάση αυτή τα φυτά και οι ρίζες του κιχωρίου. Ωστόσο, εξαιρούνται οι μη καβουρντισμένες ρίζες κιχωρίου της ποικιλίας *Cichorium intybus sativum* (κλάση 12.12) καθώς και τα ριζώματα της πιπερόριζας (ζιγγίβερι) (κλάση 09.10), (ΔΚ 0601)
- Τα δένδρα, χαμόδενδρα, δενδρύλλια και θάμνους όλων των ειδών (δασικά, οπωροφόρα, καλλωπιστικά κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένων και των φυτών που προορίζονται να μπολιαστούν.
  - Τα φυτά και τα φυτόνια όλων των ειδών που προορίζονται για μεταφύτευση, με εξαίρεση τα προϊόντα της κλάσης 06.01.
  - Τις ζωντανές ρίζες φυτών.
  - Τα άρριζα μοσχεύματα και τα μπόλια, στα οποία περιλαμβάνονται και τα κεντράδια, οι καταβολάδες, τα κλαράκια για φύτευση και οι παραφυάδες.
    - Το λευκό (φύτρα) μανιταριών, το οποίο συνίσταται από νηματοειδείς υφές μανιταριού (μυκητόλιο), αναμιγμένο ή μη με χώμα ή φυτικές ύλες.
    - Τα δένδρα, τα χαμόδενδρα, τα δενδρύλλια και οι θάμνοι που περιλαμβάνονται στην κλάση αυτή, μπορούν να παρουσιάζονται με τις ρίζες τους, γυμνές ή με χώμα, ή φυτεμένα σε γλάστρες, κουβάδες, πανέρια, ξύλινα δοχεία και παρόμοιους περιέκτες (ΔΚ 0602).

Παράγραφος 9_ Άνθη και μπουμπούκια ανθέων, κομμένα, για ανθοδέσμες ή διακοσμήσεις, νωπά. Φυλλώματα, φύλλα, κλαδιά και άλλα μέρη φυτών, χωρίς άνθη ούτε μπουμπούκια ανθέων, και πρασινάδες, βρύα και λειχήνες, για ανθοδέσμες ή διακοσμήσεις, νωπά, συντελεστής ΦΠΑ 13%

Σύμφωνα με την παράγραφο 9 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ:

- τα άνθη και τα μπουμπούκια ανθέων, κομμένα, για ανθοδέσμες ή διακοσμήσεις, νωπά, (Δ.Κ. ΕΧ 0603)

- τα φυλλώματα, φύλλα, κλαδιά και άλλα μέρη φυτών, χωρίς άνθη ούτε μπουμπούκια ανθέων, και πρασινάδες, βρύα και λειχήνες, για ανθοδέσμες ή διακοσμήσεις, νωπά, (Δ.Κ. ΕΧ 0604).

Παράγραφος 10_ Λαχανικά, φυτά, ρίζες και κόνδυλοι, βρώσιμα, συντελεστής ΦΠΑ 13%

Σύμφωνα με την παράγραφο 10 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% μεταξύ άλλων οι πατάτες, ντομάτες, κρεμμύδια, κουνουπίδια, λαχανάκια, μπρόκολα, μαρούλια, καρότα, ραπάνια, σέλινια, αγγούρια, μπιζέλια, φασόλια, σπαράγγια, μελιτζάνες, μανιτάρια, πιπεριές, σπανάκι, αγκινάρες, ελιές, κολοκύθες. Τα προϊόντα αυτά μπορεί να είναι νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα διατηρημένα προσωρινά ξερά έστω και κομμένα σε τεμάχια ή σε σκόνη καθώς και τα μείγματα λαχανικών. Οι σαλάτες λαχανικών με τους τρόπους παρασκευής που επιτρέπονται στο κεφ 7 επίσης υπάγονται σε αυτή την παράγραφο. Επιπλέον περιλαμβάνονται οι κόνδυλοι και οι ρίζες με υψηλή περιεκτικότητα σε άμυλο ή ινουλίνη τα οποία, λόγω της ιδιότητάς τους αυτής, χρησιμοποιούνται για την παρασκευή προϊόντων διατροφής ή βιομηχανικών προϊόντων. Περιλαμβάνει επίσης την εντεριώνη (ψίχα) του φοίνικα των Μολλούκων (αρτόδενδρου). Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι κόνδυλοι και οι ρίζες χρησιμοποιούνται επίσης για την ανθρώπινη διατροφή ή για τη διατροφή των ζώων. (ΔΚ 0701, 0702, 0703, 0704, 0705, 0706, 0707, 0708, 0709, 0710, 0711, 0712, 0713, 0714)

Τα ανωτέρω ισχύουν για τα συγκεκριμένα προϊόντα, όταν αυτά παρουσιάζονται νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα ή αποξηραμένα, έστω και κομμένα σε τεμάχια ή συσσωματωμένα σε μορφή σβόλων, που λαμβάνονται είτε από τεμάχια ριζών ή κονδύλων της παρούσας κλάσης, είτε από αλεύρια, σιμιγδάλια ή σκόνες των ριζών ή των κονδύλων αυτών (κλάση 11.06).

Τα προϊόντα της παρούσας κλάσης που παρασκευάζονται με άλλους τρόπους, κατατάσσονται σε άλλα Κεφάλαια, π.χ. αλεύρι, σιμιγδάλι και σκόνη (κλάση 11.06), άμυλα (κλάση 11.08) και ταπιόκα (κλάση 19.03).

Παράγραφος 11_ Καρποί και φρούτα βρώσιμα, φλούδες εσπεριδοειδών, πεπονιών και καρπουζιών, συντελεστής ΦΠΑ 13%

Σύμφωνα με την παράγραφο 11 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο οι καρποί και τα φρούτα που είναι βρώσιμα, με τους τρόπους που παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 8 του Δασμολογίου Ε.Ε, των ΔΚ 0801, 0802, 0803, 0804, 0805, 0806, 0807, 0808, 0809, 0810, 0811, 0812, 0813 και 0814. Τέτοια προϊόντα είναι μεταξύ άλλων καρύδες και καρύδια, αμύγδαλα, φουντούκια, κάστανα, φιστίκια, μπανάνες, χουρμάδες, σύκα, ανανάδες και αχλάδια, εσπεριδοειδή, σταφύλια, πεπόνια, μήλα, βερίκοκα, κεράσια, ροδάκινα. Τα προϊόντα αυτά μπορεί να είναι νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα διατηρημένα προσωρινά ξερά καθώς και τα μείγματα αποξηραμένων καρπών και φρούτων.

Επιπλέον η παράγραφος 11 περιλαμβάνει τις φλούδες εσπεριδοειδών, πεπονιών και καρπουζιών. Οι φλούδες των εσπεριδοειδών της ΔΚ 0814, που χρησιμοποιούνται συνήθως για διατροφικούς σκοπούς, είναι οι φλούδες των πορτοκαλιών (στις οποίες περιλαμβάνονται και αυτές των πικρών πορτοκαλιών ή νεραντζιών), των λεμονιών και των κίτρων. Οι συγκεκριμένες φλούδες χρησιμοποιούνται κυρίως για την παρασκευή ζαχαρόπηκτων, καθώς και για την εξαγωγή αιθερίων ελαίων. Από την ΔΚ 0814 **εξαιρούνται** οι φλούδες σε σκόνη (κλάση 11.06) και οι ζαχαρόπηκτες φλούδες (κλάση 20.06).

Παράγραφος 12_ Καφές, τσάι, ματέ και μπαχαρικά, συντελεστής ΦΠΑ 13%

Σύμφωνα με την παράγραφο 12 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% ο καφές, το τσάι, το ματέ και τα μπαχαρικά του Κεφ. 9 του Δασμολογίου, των :

Ειδικότερα,

- ο καφές, έστω και καβουρντισμένος ή χωρίς καφεΐνη. Κελύφη και φλούδες καφέ. Υποκατάστατα του καφέ που περιέχουν καφέ, οποιεσδήποτε κι αν είναι οι αναλογίες του μείγματος, (ΔΚ 0901)

- Τσάι, έστω και αρωματισμένο, (ΔΚ 0902)

- Ματέ, (ΔΚ 0903),

- Πιπέρι (του γένους Piper), πιπέρια του γένους Capsicum ή του γένους Pimenta, αποξηραμένα ή θρυμματισμένα ή σε σκόνη, (ΔΚ 0904)

Βανίλια, (ΔΚ 0905)

- Κανέλα και άνθη κανελόδενδρου, (ΔΚ 0906)

- Γαρίφαλα (καρποί και μίσχοι), (ΔΚ 0907)

- Μοσχοκάρυδα, περιβλήματα μοσχοκάρυδων, καρποί αμώνων και καρδαμώνων, (ΔΚ 0908)

- Σπέρματα γλυκάνισου του κοινού, γλυκάνισου του αστεροειδή, μάραθου, κοριάνδρου, κύμινου, αγριοκύμινου (κάρου) ή κέδρου (αρκεύθου), (ΔΚ 0909)

- Ζιγγίβερι, κρόκος (ζαφορά), curcuma, θυμάρι, φύλλα δάφνης, curry και άλλα μπαχαρικά, (ΔΚ 0910).

Επισημαίνεται ότι, τα ροφήματα με βάση τον καφέ ή το τσάι ή άλλα προϊόντα των προαναφερόμενων Δ.Κ. που είναι έτοιμα προς κατανάλωση, δεν υπάγονται στην παράγραφο 12 του Παραρτήματος ΙΙΙ του ν. 2859/00 και επομένως εξακολουθούν να υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ 24%.

Παράγραφος 13_ Δημητριακά (Δ.Κ. 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008).
Σύμφωνα με την παράγραφο 13 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, τα κατωτέρω υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13%

10.01 – Σιτάρι και σμιγάδι.

10.02 – Σίκαλη.

10.03 – Κριθάρι.

10.04 – Βρώμη.

10.05 – Καλαμπόκι.

10.06 – Ρύζι.

10.07 – Σόργο σε κόκκους.

10.08 – Φαγόπυρο το εδώδιμο (μαύρο σιτάρι), κεχρί και κεχρί το μακρό. Άλλα δημητριακά.

Παράγραφος 14_ Προϊόντα αλευροποιίας. Άμυλα κάθε είδους (Δ.Κ. 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, EX 1108).

Σύμφωνα με την παράγραφο 14 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13%

- Αλεύρια σιταριού ή σμιγαδιού (ΔΚ 1101)
- Αλεύρια δημητριακών άλλα από του σιταριού ή σμιγαδιού (ΔΚ 1102)
- Πλιγούρια, σμιγδάλια και συσσωματώματα με μορφή σβόλων από δημητριακά (ΔΚ 1103)
- Τους πλατυσμένους ή σε νιφάδες σπόρους (π.χ. βρώμης, κριθαριού, σιταριού, σίκαλης κ.α.), που λαμβάνονται από τη σύνθλιψη ή τη συμπίεση ολόκληρων σπόρων (αποφλοιωμένων ή μη), χοντροκοπανισμένων σπόρων ή προϊόντων. (ΔΚ 1104). Ωστόσο, η παράγραφος 14 δεν περιλαμβάνει τις τροφές για πρόγευμα (πρωινό) του είδους κόρν φλέικς, οι οποίες είναι παρασκευάσματα, έτοιμα προς κατανάλωση, που έχουν ψηθεί και, επομένως, κατατάσσονται στην κλάση 19.04, όπως και τα παρόμοια θερμικώς επεξεργασμένα δημητριακά. (π.χ. με διόγκωση ή φρύξη)

Παράγραφος 15_ Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις. Σπέρματα, σπόροι και διάφοροι καρποί, συντελεστής ΦΠΑ 13%.

Σύμφωνα με την παράγραφο 15 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% τα σπέρματα, οι σπόροι και οι καρποί των ΔΚ 1201, 1202, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209.

Ειδικότερα η παράγραφος 15 περιλαμβάνει τις ακόλουθες ΔΚ:

- Κουκιά σόγιας, έστω και σπασμένα, (ΔΚ 1201)
- Αράπικα φιστίκια όχι ψημένα ούτε αλλιώς παρασκευασμένα, έστω και χωρίς κέλυφος ή σπασμένα, (ΔΚ 1202)
- Σπέρματα λιναριού, έστω και σπασμένα, (ΔΚ 1204)
- Σπέρματα αγριογογγύλης ή αγριοκράμβης, έστω και σπασμένα, (ΔΚ 1205)
- Σπέρματα ηλιοτροπίου, έστω και σπασμένα, (ΔΚ 1206)
- τα άλλα σπέρματα και ελαιώδεις καρποί, έστω και σπασμένα, (ΔΚ 1207)
- Αλεύρια από σπέρματα και ελαιώδεις καρπούς, άλλα από το αλεύρι σιναπιού (μουστάρδα), (ΔΚ 1208)
- Σπέρματα, οι καρποί και οι σπόροι για σπορά, (ΔΚ 1209)

Παράγραφος 16_ Αρτεμισία, βασιλικός, χαμομήλι, μαντζουράνα η κοινή, μολόχα, δενδρομολόχα, μέντα (δυόσμος) όλων των ποικιλιών, ρίγανη, δενδρολίβανο, φασκόμηλο, τσάι του βουνού, δίκταμο, αγριάδα η ιαματική και λουίζα, νωπά ή ξερά, έστω και κομμένα, σπασμένα ή σε σκόνη.

Σύμφωνα με την παράγραφο 16 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ εισάγονται στο Παράρτημα ΙΙΙ, στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% τα ακόλουθα είδη: αρτεμισία, βασιλικός, χαμομήλι, μαντζουράνα η κοινή, μολόχα, δενδρομολόχα, μέντα (δυόσμος) όλων των ποικιλιών, ρίγανη, δενδρολίβανο, φασκόμηλο, τσάι του βουνού, δίκταμο, αγριάδα η ιαματική και λουίζα, νωπά ή αποξηραμένα, έστω και κομμένα, σπασμένα ή σε σκόνη (Δ.Κ. EX 1211).

Επισημαίνεται ότι, λοιπά είδη που υπάγονται στη ΔΚ 1211 πέραν αυτών που αναφέρονται ρητά ανωτέρω, π.χ. ginseng, κουκιά Tonka, κάνναβη, κλπ., εξακολουθούν να υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ 24%.

Παράγραφος 17_Χαρούπια, ζαχαρότευτλα, ζαχαροκάλαμα, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα ή αποξηραμένα, έστω και σε σκόνη. Κουκούτσια και αμύγδαλα καρπών και άλλα φυτικά προϊόντα (στα οποία περιλαμβάνονται και ρίζες κιχωρίου, μη φρυγμένες, της ποικιλίας CICHOR-RIUM INTYBUS SATIVUM), που χρησιμεύουν κυρίως για διατροφή του ανθρώπου και που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού (Δ.Κ. EX 1212).

Σύμφωνα με την παράγραφο 17 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ εισάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% τα ακόλουθα είδη: χαρούπια, ζαχαρότευτλα, ζαχαροκάλαμα, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα ή αποξηραμένα, έστω και σε σκόνη. Κουκούτσια και αμύγδαλα καρπών και άλλα φυτικά προϊόντα (στα οποία περιλαμβάνονται και ρίζες κιχωρίου, μη φρυγμένες, της ποικιλίας Cichorium intybus sativum, που χρησιμεύουν κυρίως για τη διατροφή του ανθρώπου και που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού (Δ.Κ. EX 1212).

Επισημαίνεται ότι, λοιπά είδη που υπάγονται στη ΔΚ 1212 πέραν αυτών που αναφέρονται ρητά ανωτέρω, π.χ. φύκια έστω και κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση, κλπ., εξακολουθούν να υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ 24%.

Παράγραφος 18_Άχυρα και φλοιοί ακατέργαστων δημητριακών, έστω και τεμαχισμένα, αλεσμένα, συμπιεσμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων. Γογγύλια Σουηδίας (γογγυλοκράμβες), τεύτλα κτηνοτροφικά, ρίζες κτηνοτροφικές, χορτονομές (FOIN, LUZERNE), τριφύλλια, κτηνοτροφικά λάχανα, χορτονομές λούπινου, βίκου και παρόμοια κτηνοτροφικά προϊόντα, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων (Δ.Κ. 1213, 1214).

Σύμφωνα με την παράγραφο 18 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ τα προϊόντα που αναφέρονται, υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13%.

Παράγραφος 19_ Μαστίχα (λευκή ή μη), ακατέργαστη (Δ.Κ. EX 1301).

Σύμφωνα με την παράγραφο 19 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ υπάγεται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% η ακατέργαστη μαστίχα.

Παράγραφος 20_ Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα. Άλλα λάδια και τα κλάσματά τους, που παίρνονται αποκλειστικά από ελιές, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα και μείγματα από αυτά τα λάδια ή τα κλάσματα με λάδια ή κλάσματα της Δ.Κ. 1509 (Δ.Κ. 1509, 1510).

Σύμφωνα με την παράγραφο 20 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ το ελαιόλαδο και τα κλάσματα του υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13%. Αποφασιστικό κριτήριο είναι εάν το λάδι, που παρουσιάζεται, διατηρεί τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του ελαιολάδου της δασμολογικής κλάσης 1509.

Παράγραφος 21_ Σογιέλαιο, αραχιδέλαιο, λάδι ηλιοτρόπιου (ηλιανθέλαιο) λάδι βαμβακιού (βαμβακέλαιο), καλαμποκέλαιο, σησαμέλαιο και τα κλάσματα τους έστω και εξευγενισμένα αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα

Σύμφωνα με την παράγραφο 21 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ υπάγεται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13%:

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΦΠΑ

- Σογιέλαιο, (Δ.Κ. 1507
- αραχιδέλαιο, 1508
- λάδι ηλιοτρόπιου (ηλιανθέλαιο), λάδι βαμβακιού (βαμβακέλαιο), EX 1512
- καλαμποκέλαιο, σησαμέλαιο EX 1515

Παράγραφος 22_ Λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά και τα κλάσματά τους, μερικώς ή ολικώς υδρογονωμένα, έστω και εξευγενισμένα αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα. Μαργαρίνη. Μείγματα ή παρασκευάσματα βρώσιμα από λίπη ή λάδια ζωικά ή φυτικά ή από τα κλάσματα διαφόρων λιπών ή λαδιών του Κεφαλαίου 15 (Δ.Κ. EX 1516, 1517).

Σύμφωνα με την παράγραφο 22 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% τα ζωικά ή φυτικά λίπη και λάδια και τα κλάσματά τους, μερικώς ή ολικώς υδρογονωμένα, έστω και εξευγενισμένα αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα της ΔΚ 1516 και η μαργαρίνη και τα μείγματα ή παρασκευάσματα βρώσιμα από λίπη ή λάδια ζωικά ή φυτικά ή από τα κλάσματα διαφόρων λιπών ή λαδιών του Κεφαλαίου 15 (ΔΚ 1517)

Παράγραφος 23_ Παρασκευάσματα κρεάτων, ψαριών ή μαλακοστράκων, μαλακίων ή άλλων ασπόνδυλων υδροβίων. Εξαιρείται το χαβιάρι (Δ.Κ. 1601, 1602, 1603, EX 1604, 1605).

Σύμφωνα με την παράγραφο 23 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% τα παρασκευάσματα κρεάτων, ψαριών ή μαλακοστράκων, μαλακίων ή άλλων ασπόνδυλων υδροβίων (π.χ. λουκάνικα, κονσέρβες), με εξαίρεση το χαβιάρι (Δ.Κ. 1601, 1602, 1603, EX 1604, 1605). Ψάρια, μαλακόστρακα και κάθε είδους μαλάκια, ψημένα προψημένα. Κονσέρβες και λοιπά παρασκευάσματα διατροφής από ψάρι, η μαλακόστρακα και άλλα ασπόνδυλα υδροβία.

Παράγραφος 24_ Ζάχαρα και ζαχαρώδη παρασκευάσματα

Σύμφωνα με την παράγραφο 24 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% τα ζάχαρα και τα ζαχαρώδη παρασκευάσματα των Δ.Κ. 1701, 1702, 1703, 1704. Ειδικότερα περιλαμβάνονται :

- ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο ή από τεύτλα και ζαχαρόζη χημικώς καθαρή, σε στερεή κατάσταση), (ΔΚ 1701),
- άλλα ζάχαρα, στα οποία περιλαμβάνεται η λακτόζη, η μαλτόζη, η γλυκόζη και η φρουκτόζη (λεβυλόζη), χημικώς καθαρά, σε στερεή κατάσταση. Σιρόπια από ζάχαρα χωρίς προσθήκη αρωματικών ή χρωστικών ουσιών. Υποκατάστατα του μελιού, έστω και αναμειγμένα με φυσικό μέλι. Ζάχαρα και μελάσες καραμελωμένα), (ΔΚ 1702)
- μελάσες που προκύπτουν από την εκχύλιση ή τον εξευγενισμό (ραφινάρισμα) της ζάχαρης, (ΔΚ 1703)
- ζαχαρώδη προϊόντα χωρίς κακάο (στα οποία περιλαμβάνεται και η λευκή σοκολάτα.(ΔΚ 1704)

Κατά συνέπεια, υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% προϊόντα όπως ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο και άλλα ζάχαρα κάθε τύπου, σιρόπια από ζάχαρα και μελάσες, τεχνητό μέλι και υποκατάστατα μελιού, καθώς και λοιπά ζαχαρώδη προϊόντα όπως τσίγλες, καραμέλες στις οποίες περιλαμβάνονται και οι παστίλιες για το λαιμό και το βήχα, κουφέτα,

αμυγδαλόπαστα, λευκή σοκολάτα, ζαχαρωτά και ζελέδες, καραμέλες και τσίγλες, λουκούμια, χαλβάδες (που δεν περιέχουν κακάο), κλπ.

Παράγραφος 25_ Κακάο και παρασκευάσματα αυτού, συντελεστής ΦΠΑ 13%.

Σύμφωνα με την παράγραφο 25 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% το κακάο και τα παρασκευάσματα του Κεφ 18.

Ειδικότερα περιλαμβάνονται .:

Το κακάο σε σπόρους και θραύσματα σπόρων, ακατέργαστα ή φρυγμένα, (ΔΚ 1801)

Κελύφη, μεμβράνες (φλούδες) και άλλα απορρίμματα κακάου, (ΔΚ 1802)

Η πάστα κακάου, έστω και αποβουτυρωμένη, (ΔΚ1803)

Το βούτυρο, λίπος και λάδι κακάου, (ΔΚ 1804)

Η σκόνη κακάου, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, (ΔΚ 1805) και

Η σοκολάτα και άλλα παρασκευάσματα διατροφής που περιέχουν κακάο, (ΔΚ 1806).

Επομένως, υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% προϊόντα όπως οι σπόροι, η σκόνη και η πάστα κακάο, οι σοκολάτες κάθε τύπου (πλην της λευκής σοκολάτας της Δ.Κ. 1704, η οποία επίσης υπάγεται σε συντελεστή ΦΠΑ 13%) έστω και παραγεμισμένες με ξηρούς καρπούς, φρούτα, μπισκότα, δημητριακά, αλκοόλ, κλπ., καραμέλες με κακάο, πολτοί επάλειψης σε ψωμί με κακάο, παρασκευάσματα για ποτά που περιέχουν κακάο, και κάθε είδους ζαχαρώδη παρασκευάσματα που περιέχουν κακάο.

Παράγραφος 26_ Παρασκευάσματα με βάση τα δημητριακά, τα αλεύρια, τα άμυλα κάθε είδους ή το γάλα. Είδη ζαχαροπλαστικής.

Σύμφωνα με την παράγραφο 26 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% τα προϊόντα των ΔΚ 1901, 1902, 1903, 1904, 1905:

- Εκχυλίσματα βύνης. Παρασκευάσματα διατροφής από αλεύρια, πλιγούρια, σιμιγδάλια, άμυλα κάθε είδους ή εκχυλίσματα βύνης, που δεν περιέχουν κακάο ή που περιέχουν λιγότερο από 40 % κατά βάρος κακάο επί πλήρως απολιπανθείσας βάσεως και δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού. Παρασκευάσματα διατροφής από προϊόντα των κλάσεων 0401 μέχρι 0404, που δεν περιέχουν κακάο ή περιέχουν λιγότερο από 5 % κατά βάρος κακάο, επί πλήρως απολιπανθείσας βάσεως, και δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού, (ΔΚ 1901)

- Ζυμαρικά εν γένει, έστω και ψημένα ή παραγεμισμένα (με κρέας ή άλλες ουσίες) ή και αλλιώς παρασκευασμένα, όπως τα σπαγέτα, μακαρόνια, νούγιες, λαζάνια, νιόκι, ραβιόλια, κανελόνια. Αράπικο σιμιγδάλι (κους-κους), έστω και παρασκευασμένο, (ΔΚ 1902)

- Ταπιόκα και τα υποκατάστατα αυτής παρασκευασμένα από άμυλα, με μορφή νιφάδων, θρόμβων, κόκκων στρογγυλών, σκυβάλων ή με παρόμοιες μορφές, (ΔΚ 1903)

- Προϊόντα με βάση τα δημητριακά που λαμβάνονται με διόγκωση ή φρύξη, π.χ. καλαμπόκι σε νιφάδες (κορν-φλέικς). Δημητριακά άλλα από το καλαμπόκι, σε μορφή κόκκων, νιφάδων ή άλλων επεξεργασμένων κόκκων (εκτός από αλεύρι, πλιγούρι ή σιμιγδάλι), προψημένα ή αλλιώς παρασκευασμένα, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού, (ΔΚ 1904) και

- Προϊόντα αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας, έστω και με προσθήκη κακάου. Όστις, κάψουλες κενές των τύπων που χρησιμοποιούνται για φάρμακα,

αζυμοσφραγίδες, ξεραμένες ζύμες από αλεύρι ή άμυλο κάθε είδους σε φύλλα και παρόμοια προϊόντα, (ΔΚ 1905)

Επισημαίνουμε ότι, με την παρούσα τροποποίηση, όλα πλέον τα ζυμαρικά υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ 13%, ανεξαρτήτως του τρόπου παρασκευής τους και έστω και αν είναι ψημένα ή παραγεμισμένα, καθώς και το αράπικο σιμιγδάλι (κους-κους).

Επιπλέον, η παράγραφος αυτή περιλαμβάνει κάθε τύπου δημητριακά πρωινού και μπάρες δημητριακών, τις ρυζογκοφρέτες, τα κριτσίνια, το ψωμί κάθε τύπου έστω και με καρυκεύματα, τις φρυγανιές, τα κουλούρια τύπου Θεσσαλονίκης κάθε τύπου, σάντουιτς, τυρόπιτες, σπανακόπιτες, καθώς και λοιπά προϊόντα αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής, όπως μπισκότα και γκοφρέτες έστω και επικαλυμμένα ή παραγεμισμένα, κουλούρια, τσουρέκια, κέικ, πάστες, τάρτες, γλυκά φύλλου, καθώς και λοιπά γλυκά τύπου ζαχαροπλαστείου, κρουασάν και παρόμοια είδη, έστω και αν περιέχουν κακάο ή είναι επικαλυμμένα ή παραγεμισμένα με σοκολάτα.

Στην παράγραφο αυτή περιλαμβάνονται επίσης τα παρασκευάσματα που είναι κατάλληλα για τη διατροφή βρεφών και παιδιών μικρής ηλικίας συσκευασμένα για τη λιανική πώληση, καθώς και τα μείγματα και τα ζυμάρια για την παρασκευή προϊόντων αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας.

Τέλος, υπάγονται εδώ και λοιπά προϊόντα με βάση τα δημητριακά που λαμβάνονται με διόγκωση ή φρύξη, όπως π.χ. τα επονομαζόμενα «γαριδάκια», «φουντούνια», «πακοτίνια», «τσιπς νάτσος» και παρόμοια είδη.

Παράγραφος 27_ Παρασκευάσματα λαχανικών, καρπών και φρούτων ή άλλων μερών φυτών, καθώς και οι χυμοί φρούτων και λαχανικών.

Σύμφωνα με την παράγραφο 27 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% τα παρασκευάσματα λαχανικών, καρπών και φρούτων ή άλλων μερών φυτών των ΔΚ 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, όπως πχ οι ελιές έτοιμες για κατανάλωση, καθώς και οι χυμοί φρούτων ή λαχανικών της ΔΚ 2009

Ειδικότερα, περιλαμβάνονται α παρασκευάσματα λαχανικών, καρπών και φρούτων ή άλλων μερών φυτών και οι χυμοί των Δ.Κ.:

- Λαχανικά, καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα με ξίδι ή οξικό οξύ (ΔΚ 2001),
- Ντομάτες παρασκευασμένες ή διατηρημένες αλλιώς παρά με ξίδι ή οξικό οξύ, (ΔΚ 2002)
- Μανιτάρια και τρούφες, παρασκευασμένα ή διατηρημένα αλλιώς παρά με ξίδι ή οξικό οξύ, (ΔΚ 2003)
- Άλλα λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα αλλιώς παρά με ξίδι ή οξικό οξύ, κατεψυγμένα, άλλα από τα προϊόντα της κλάσης 2006, (ΔΚ 2004)
- Άλλα λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα αλλιώς παρά με ξίδι ή οξικό οξύ, όχι κατεψυγμένα, άλλα από τα προϊόντα της κλάσης 2006, (ΔΚ 2005)
- Λαχανικά, καρποί και φρούτα, φλούδες καρπών και φρούτων και άλλα μέρη φυτών, ζαχαρόπηκτα (στραγγισμένα, με σιλιπνή ή κρυσταλλική εμφάνιση, (ΔΚ 2006)
- Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, πολτοί και πάστες καρπών και φρούτων, που λαμβάνονται με βράσιμο με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, (ΔΚ 2007) και

- Καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, αλλιώς παρασκευασμένα ή διατηρημένα, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ή αλκοόλης, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού). (ΔΚ 2008)
- Χυμοί φρούτων (στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μούστος σταφυλιών) ή λαχανικών, που δεν έχουν υποστεί ζύμωση, χωρίς προσθήκη αλκοόλης, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, (ΔΚ 2009)

Επισημαίνουμε ότι, στους χυμούς φρούτων της Δ.Κ. 2009 περιλαμβάνονται και οι συμπυκνωμένοι χυμοί φρούτων και λαχανικών κάθε είδους που αραιώνονται σε νερό. Αντίθετα, στην παρούσα παράγραφο δεν περιλαμβάνονται τα αναψυκτικά τύπου λεμονάδας, πορτοκαλάδας, κόλας κλπ., αεριούχα ή μη, καθώς και ποτά του τύπου «ενεργειακά», «ισοτονικά», κλπ., τα οποία υπάγονται στη Δ.Κ. 2202 και εξακολουθούν να υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ 24%.

Παράγραφος 28_ Εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα καφέ, τσαγιού ή ματέ και παρασκευάσματα με βάση τα προϊόντα αυτά ή με βάση τον καφέ, το τσάι ή το ματέ. Κιχώριο φρυγμένο και άλλα φρυγμένα υποκατάστατα του καφέ και τα εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα αυτών. Ζύμες (ενεργές ή αδρανείς). Άλλοι αδρανείς μονοκύτταροι οργανισμοί (με εξαίρεση τα εμβόλια της Δ.Κ. 3002). Σκόνες για το φούσκωμα της ζύμης παρασκευασμένες. Παρασκευάσματα για σάλτσες και σάλτσες παρασκευασμένες. Παρασκευάσματα για σούπες και ζωμούς, σούπες και ζωμοί παρασκευασμένα. Παγωτά έστω και αν περιέχουν κακάο.

Σύμφωνα με την παράγραφο 28 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται στο Παράρτημα III στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% των ΔΚ 2101, 2102, ΕΧ 2103, ΕΧ 2104 και 2105 :

- τα εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα καφέ της Δ.Κ. 2101 (άλλα από τον καφέ της ΔΚ 0901), καθώς και τα παρασκευάσματα με βάση αυτά τα εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα, όπως ο στιγμιαίος καφές, ο καπουτσίνο, ο εσπρέσο κλπ., με την εξαίρεση των έτοιμων ροφημάτων με βάση τον καφέ που υπάγονται στη Δ.Κ. 2202 και εξακολουθούν να υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ 24%.

- οι σάλτσες και τα παρασκευάσματα για σάλτσες κάθε τύπου. Ειδικότερα, ο όρος «σάλτσες» αναφέρεται στα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για να προσδίδουν γεύση σε ορισμένα πιάτα (κρέατος, ψαριού, σαλάτας κ.λπ.) Οι σάλτσες παρουσιάζονται γενικά σε υγρή μορφή, ενώ τα παρασκευάσματα για σάλτσες παρουσιάζονται συνήθως υπό τη μορφή σκόνης, στην οποία απαιτείται μόνο η προσθήκη γάλατος, νερού κ.λπ. για να ληφθεί η σάλτσα. Οι σάλτσες προστίθενται συνήθως στο φαγητό όταν αυτό μαγειρεύεται ή κατά τη διάρκεια του σερβιρίσματος, ενώ προσδίδουν γεύση, υγρασία και μια αντίθεση ως προς την υφή και το χρώμα. Μπορεί επίσης να υπηρετούν τον ρόλο του μέσου, μέσα στο οποίο περιέχεται το φαγητό, όπως για παράδειγμα η σάλτσα βελουτέ στο κοτόπουλο με κρέμα γάλακτος.

Επιπλέον, θεωρούνται ως σάλτσες και ορισμένα παρασκευάσματα με βάση τα λαχανικά ή τα φρούτα, τα οποία παρουσιάζονται κυρίως ως υγρά, ως γαλακτώματα και ως εναιωρήματα και, ορισμένες φορές, περιέχουν ορατά τεμάχια λαχανικών ή φρούτων. Τα παρασκευάσματα αυτά διαφέρουν από τα παρασκευασμένα και διατηρημένα λαχανικά και φρούτα του Κεφαλαίου 20, εξαιτίας του γεγονότος ότι χρησιμοποιούνται ως σάλτσες,

δηλαδή ως συνοδευτικά του φαγητού ή στην παρασκευή ορισμένων πιάτων, που δεν προορίζονται να καταναλωθούν από μόνες τους.

Παραδείγματα σαλτσών που περιλαμβάνονται στην παρούσα παράγραφο είναι: η μαγιονέζα, η σάλτσα μπεαρναίζ (Béarnaise), η σάλτσα μπολοναίζ (που περιέχει κιμά κρέατος, πουρέ ντομάτας, μπαχαρικά κ.λπ.), οι σάλτσες σόγιας, η σάλτσα με μανιτάρια, η σάλτσα Worcester (γενικά με βάση την παχύρρευστη σάλτσα σόγιας, ένα διάλυμα μπαχαρικών σε ξίδι, με προσθήκη άλατος, ζάχαρης, καραμέλας και μουστάρδας) και παρόμοια παρασκευάσματα που μπορεί να είναι γνωστά και ως «μπαλσάμικο», η σάλτσα ντομάτας, γνωστή με το όνομα κέτσαπ (παρασκευάσμα με βάση τον πουρέ ντομάτας, ζάχαρη, ξύδι, αλάτι και μπαχαρικά) καθώς και άλλες σάλτσες ντομάτας, η σάλτσα σέλιου (μίγμα μαγειρικού άλατος και λεπτοαλεσμένων σπόρων σέλιου), η σάλτσα πέστο, η μπεσαμέλ έστω και σε σκόνη, κλπ.

Επιπλέον, επιστούμε την προσοχή ότι εξαιρούνται από την παρούσα παράγραφο και εξακολουθούν να υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ 24%, λοιπά προϊόντα του Κεφαλαίου 21 του Δασμολογίου που δεν αναφέρονται ρητά ανωτέρω, όπως η μουστάρδα (η οποία δεν περιλαμβάνεται στις σάλτσες σύμφωνα με το νομικό κείμενο της Δ.Κ. 2103), το φυσικό μέλι με την προσθήκη άλλων ουσιών, τα παρασκευάσματα διατροφής με τη μορφή κάψουλας ή σκόνης με βάση βιταμίνες ή πρωτεΐνες για την καλή κατάσταση του οργανισμού, τα συμπυκνώματα πρωτεϊνών, τα σύνθετα αλκοολούχα παρασκευάσματα, τα σιρόπια από ζάχαρα αρωματισμένα ή με την προσθήκη χρωστικών ουσιών, τα αρτύματα και καρυκεύματα σύνθετα όπως το υγρό τσάτνυ, κλπ.

Παράγραφος 29_ Νερά, στα οποία περιλαμβάνονται και τα φυσικά ή τεχνητά μεταλλικά νερά, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, ούτε αρωματισμένα, μη αεριούχα, πάγος και χιόνι.

Σύμφωνα με την παράγραφο 29 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% τα προϊόντα της ΔΚ ΕΧ 2201, ήτοι νερά φυσικά, μεταλλικά, ο πάγος και το χιόνι:.

- τα νερά, στα οποία περιλαμβάνονται και τα φυσικά ή τεχνητά μεταλλικά νερά, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ούτε αρωματισμένα, μη αεριούχα, ο πάγος, τα παγάκια και το χιόνι (Δ.Κ. ΕΧ 2201).

Επιστούμε την προσοχή ότι, με βάση την ανωτέρω διατύπωση, εξαιρούνται από την παρούσα παράγραφο τα αεριούχα νερά της Δ.Κ. 2201 καθώς και όλα τα αναψυκτικά, αεριούχα ή μη, της κλάσης 2202. Τα είδη αυτά εξακολουθούν να υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ 24%.

Παράγραφος 30_ Ξύδια και υποκατάστατα αυτών βρώσιμα που λαμβάνονται από οξικό οξύ.

Σύμφωνα με την παράγραφο 30 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% τα ξύδια και τα υποκατάστατα αυτών που είναι βρώσιμα και λαμβάνονται από οξικό οξύ (Δ.Κ. 2209).

Ως «ξίδι», ειδικότερα, ορίζεται σύμφωνα με το Δασμολόγιο το όξινο υγρό που λαμβάνεται από την οξική ζύμωση παρουσία αέρα και σε σταθερή θερμοκρασία, η οποία δεν υπερβαίνει τους 20 ° C έως 30 ° C, αλκοολούχων υλών οιασδήποτε πηγής ή διαφόρων διαλυμάτων ζάχαρης ή αμύλου που έχουν υποστεί αλκοολική ζύμωση, με δράση των βακτηρίων ξιδιού *Mycoderma aceti*. Τα υποκατάστατα του ξιδιού λαμβάνονται με αραίωση οξικού οξέος με νερό. Είναι συχνά χρωματισμένα με καραμέλα ή άλλες οργανικές χρωστικές ουσίες.

Παράγραφος 31_ Υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής. Τροφές παρασκευασμένες για ζώα, εξαιρουμένων των τροφών για σκύλους ή γάτες.

Σύμφωνα με την παράγραφο 31 του Παραρτήματος III του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% τα υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής και των παρασκευασμένων τροφών για ζώα των ΔΚ 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, και EX 2309.

Ειδικότερα περιλαμβάνονται τα υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής και των παρασκευασμένων τροφών για ζώα (**εξαιρουμένων των τροφών για σκύλους ή γάτες**) :

- Αλεύρια, σκόνες και συσσωματώματα με μορφή σβόλων, από κρέας, παραπροϊόντα σφαγίων, ψάρια ή καρκινοειδή (μαλακόστρακα), μαλάκια ή άλλα ασπόνδυλα υδρόβια ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου. Ινώδη κατάλοιπα ξιγκιών, (ΔΚ 2301)
- Πίτουρα εν γένει και άλλα υπολείμματα, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, από το κοσκίνισμα, το άλεσμα ή άλλες κατεργασίες των δημητριακών ή οσπριοειδών, (ΔΚ 2302)
- Κατάλοιπα αμυλοποιίας και παρόμοια κατάλοιπα, πολτοί τεύτλων, υπολείμματα ζαχαροκάλαμου και άλλα απορρίμματα ζαχαροποιίας, υπολείμματα και απορρίμματα ζυθοποιίας ή οινοπνευματοποιίας, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, (ΔΚ 2303)
- Πίτες και άλλα στερεά υπολείμματα, έστω και σπασμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, από την εξαγωγή του σογιέλαιου, (ΔΚ 2304)
- Πίτες και άλλα στερεά υπολείμματα, έστω και σπασμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, από την εξαγωγή του αραχιδέλαιου, (ΔΚ 2305)
- Πίτες και άλλα στερεά υπολείμματα, έστω και σπασμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, από την εξαγωγή φυτικών λιπών ή λαδιών, άλλα από εκείνα των κλάσεων 2304 ή 2305, (ΔΚ 2306)
- Οινολάσπες. Τρυγιά ακάθαρτη, (ΔΚ 2307)
- Φυτικές ύλες και φυτικά απορρίμματα, κατάλοιπα και υποπροϊόντα φυτικά, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού, (ΔΚ 2308) και
- Παρασκευάσματα των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων (**εξαιρουμένων των τροφών για σκύλους ή γάτες**) , (ΔΚ 2309)

Παράγραφος 32_Αλάτι (στο οποίο περιλαμβάνονται και το επιτραπέζιο και μετουσιωμένο αλάτι), έστω και σε υδατικό διάλυμα ή με προσθήκη αντισυσσωματικών ουσιών ή ουσιών που εξασφαλίζουν την καλή ρευστότητα. Θαλασσινό νερό (Δ.Κ. 2501).

Σύμφωνα με την παράγραφο 32 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% το αλάτι (στο οποίο περιλαμβάνονται και το επιτραπέζιο και το μετουσιωμένο αλάτι), έστω και σε υδατικό διάλυμα ή με προσθήκη αντισυσσωματικών ουσιών ή ουσιών που εξασφαλίζουν την καλή ρευστότητα, καθώς και το θαλασσίνο νερό (Δ.Κ. 2501).

Παράγραφος 36_ (Οδηγός Δασμολογικής Κατάταξης φαρμακευτικών προϊόντων ΔΔΘΕΚΑ Α 1133094 ΕΞ 2018/12-09-2018 ΑΔΑ ΩΓΩΞ46ΜΠ3Ζ-ΘΚΙ) Φαρμακευτικά προϊόντα (Δ.Κ. 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006). **Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε δεκατρία τοις εκατό (13%).**

Παράγραφος 37_(Οδηγός Δασμολογικής Κατάταξης φαρμακευτικών προϊόντων ΔΔΘΕΚΑ Α 1133094 ΕΞ 2018/12-09-2018 ΑΔΑ ΩΓΩΞ46ΜΠ3Ζ-ΘΚΙ)

Φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004 (ΔΚ ΕΧ 3003 και ΔΚ 3004). Εμβόλια και ανοσολογικά για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002 (Δ.Κ. ΕΧ 3002).

Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

Παράγραφος 38_ Λιπάσματα.

Σύμφωνα με την παράγραφο 38 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% τα λιπάσματα (Δ.Κ. 3101, 3102, 3103, 3104, 3105):

- **Η παρούσα παράγραφο αναφέρεται αποκλειστικά στα προϊόντα που περιλαμβάνονται στις σχετικές δασμολογικές κλάσεις του Κεφαλαίου 31 του Δασμολογίου, και ειδικότερα:**

- **3101:** Λιπάσματα ζωικής ή φυτικής προέλευσης ή που προκύπτουν από ανάμιξη ή χημική επεξεργασία αυτών.
- **3102:** Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά αζωτούχα.
- **3103:** Λιπάσματα χημικά ή ορυκτά φωσφορικά.
- **3104:** Λιπάσματα χημικά ή ορυκτά καλιούχα.
- **3105:** Λιπάσματα χημικά ή ορυκτά που περιέχουν δύο ή τρία λιπαντικά στοιχεία: άζωτο, φώσφορο και κάλιο, άλλα λιπάσματα, προϊόντα του κεφαλαίου 31 που παρουσιάζονται σε δισκία ή παρόμοια σχήματα, είτε σε συσκευασίες με μικτό βάρος που δεν υπερβαίνει τα 10 κιλά. Επισημαίνεται ιδίως ότι, για τους σκοπούς της παρούσας κλάσης, ως «άλλα λιπάσματα» σύμφωνα με τη Σημείωση 6 του Κεφαλαίου 31 του Δασμολογίου, θεωρούνται μόνο τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται ως λιπάσματα, τα οποία περιέχουν σαν ουσιώδη συστατικά τουλάχιστον ένα από τα λιπαντικά στοιχεία άζωτο, φώσφορο ή κάλιο.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη Σημείωση 1 του Κεφαλαίου 31, εξαιρούνται από το εν λόγω κεφάλαιο το αίμα των ζώων της κλάσης 0511, καθώς και τα αμιγή προϊόντα καθορισμένης χημικής σύστασης πέραν αυτών που ρητώς περιλαμβάνονται στο κείμενο των κλάσεων και των λοιπών Σημειώσεων του Κεφαλαίου 31.

Παράγραφος 39_ Εντομοκτόνα, ποντικοφάρμακα, μυκητοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, ανασχετικά της βλάστησης και ρυθμιστικά της ανάπτυξης των φυτών, απολυμαντικά

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΦΠΑ

και παρόμοια προϊόντα που παρουσιάζονται σε μορφές ή συσκευασίες για τη λιανική πώληση ή ως παρασκευάσματα, άλλα από εκείνα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση. Εξαιρούνται τα εντομοαπωθητικά, τα απολυμαντικά για οικιακές χρήσεις, τα εντομοκτόνα και κατσαριδοκτόνα που παρουσιάζονται σε φιάλες με προωθητικό αέριο ή σε σκόνη για οικιακές χρήσεις (Δ.Κ. ΕΧ 3808).

Σύμφωνα με την παράγραφο 39 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ διευκρινίζεται ότι η υπαγωγή στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% αφορά στα είδη της ΔΚ 3808 όπως κατονομάζονται κατωτέρω:

- εντομοκτόνα,
- ποντικοφάρμακα,
- μυκητοκτόνα,
- ζιζανιοκτόνα,
- ανασχετικά της βλάστησης και ρυθμιστικά της ανάπτυξης των φυτών,
- απολυμαντικά, καθώς και
- παρόμοια προϊόντα με τα παραπάνω,

με την προϋπόθεση ότι παρουσιάζονται με μία από τις ακόλουθες μορφές:

- σε μορφές ή συσκευασίες για τη λιανική πώληση, ή
- ως παρασκευάσματα, και
- δεν προορίζονται για χρήση σε ανθρώπους.

Για την αποφυγή παρανοήσεων διευκρινίζουμε ότι αναφορικά με τα είδη της ΔΚ 3808, αποκλείονται από την εφαρμογή μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α. 13% και εξακολουθούν να υπάγονται σε κανονικό συντελεστή ΦΠΑ 24% τα ακόλουθα:

- Τα αντιπαρασιτικά παρασκευάσματα της Δ.Κ. 3808 που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση, όπως είναι π.χ. δοχεία ψεκάσμου κατά της ψείρας και της κόνιδας, που προορίζονται για ψεκάσμο στα μαλλιά και στο δέρμα της κεφαλής του ανθρώπου.
- Τα είδη της Δ.Κ. 3808 που παρουσιάζονται με τη μορφή ειδών όπως ταινίες, φιλίτσια, θειαφοκέρια και μυγοκτόνο χαρτί.
- Τα λοιπά εντομοαπωθητικά, τα απολυμαντικά για οικιακές χρήσεις, τα εντομοκτόνα και κατσαριδοκτόνα που παρουσιάζονται σε φιάλες με προωθητικό αέριο ή σε σκόνη για οικιακές χρήσεις.

Παράγραφος 40_ Βιβλία και βιβλία με εικόνες για παιδιά (Δ.Κ. ΕΧ 4901, ΕΧ 4903). Εφημερίδες και περιοδικές εκδόσεις τυπωμένες, έστω και εικονογραφημένες ή με διαφημίσεις (Δ.Κ. 4902).

Σύμφωνα με την παράγραφο 40 τα βιβλία και τα βιβλία με εικόνες, οι εφημερίδες και οι περιοδικές εκδόσεις τυπωμένες έστω και εικονογραφημένες ή με διαφημίσεις. Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

Παράγραφος 41_ Σύμφωνα με την παράγραφο 41 οι ειδικές ανυψωτικές συσκευές (σκάλες, ανελκυστήρες, μηχανήματα ανεβοκατεβάσματος αναπήρων και παρόμοια), που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση αναπήρων (Δ.Κ. ΕΧ 8428) υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ δεκατρία επί τοις εκατό (13%)

Παράγραφος 42_ Σύμφωνα με την παράγραφο 42, τα αμαξάκια τύπου πολυθρόνας και άλλα οχήματα για αναπήρους, έστω και με κινητήρα ή άλλον μηχανισμό προώθησης, ανταλλακτικά αναπηρικού αμαξιδίου και ερεισίνωτο (Δ.Κ. 8713, 9403, EX 8714), υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ δεκατρία επί τοις εκατό (13%)

Παράγραφος 43_ Σύμφωνα με την παράγραφο 43, οι αντισυλληπτικές συσκευές που ονομάζονται «ενδομήτρια αντισυλληπτικά», καθητήρες για την ιατρική χρήση των ανθρώπων, σύριγγες σίτισης, πιεσόμετρα ομιλούντα, βελόνες (για τις πένες ινσουλίνης), βελόνες τεχνητού νεφρού, συσκευές έγχυσης ινσουλίνης (Δ.Κ. EX 9018), υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ δεκατρία επί τοις εκατό (13%)

Παράγραφος 44_ Σύμφωνα με την παράγραφο 44 τα είδη και οι συσκευές ορθοπεδικής, για παράδειγμα κηδεμόνες για την σκολίωση, στα οποία περιλαμβάνονται και οι ιατροχειρουργικές ζώνες και επίδεσμοι και οι πατερίτσες. Νάρθηκες, υποστηρίγματα και άλλα είδη και συσκευές για κατάγματα οι οποίες είναι κατασκευασμένες από ανθεκτικά και άκαμπτα υλικά προκειμένου να ακινητοποιούν πλήρως ένα μέλος του σώματος. Είδη και συσκευές προθέσεως για παράδειγμα τεχνητά δόντια και οδοντικά εμφυτεύματα, τεχνητά μέλη κλπ. Συσκευές για τη διευκόλυνση της ακοής στους κωφούς και άλλες συσκευές που κρατιούνται με το χέρι, φέρονται από τα πρόσωπα ή εισάγονται στον ανθρώπινο οργανισμό, με σκοπό την αναπλήρωση μιας έλλειψης ή τη θεραπεία μιας αναπηρίας πχ «περπατούρα» με ρόδες για την υποστήριξη της βάδισης, βηματοδότες για την καρδιά, τα λεγόμενα «μπαλονάκια» που χρησιμοποιούνται για την αποφυγή απόφραξης των αρτηριών κλπ. Εξαιρούνται τα μέρη και εξαρτήματα των παραπάνω αγαθών (Δ.Κ. EX 9021), υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ δεκατρία επί τοις εκατό (13%)

Παράγραφος 45_ Σύμφωνα με την παράγραφο 45 τα ακόλουθα είδη υπάγονται σε συντελεστή δεκατρία επί τοις εκατό (13%)

- Ανυψωτικό τουαλέτας (Δ.Κ. EX 3922),
- μπανιέρες για ανάπηρους (Δ.Κ. EX 3922, 6910, 7324),
- στηθόδεσμος μαστεκτομής - μαγιώ μαστεκτομής (Δ.Κ. EX 6212, EX 6112, EX 6211),
- προγράμματα για ηλεκτρονικούς υπολογιστές (jaws, supernova, hall, φωναισθησίας, fine reader) (Δ.Κ. EX 8523),
- εκτυπωτές Braille (Δ.Κ. EX 8443),
- ρολόγια χειρός (Braille) (Δ.Κ. EX 9102),
- πινακίδες γραφής (Braille), μέτρα (Braille) (Δ.Κ. EX 9017),
- μπαστούνια ηλεκτρονικά (Δ.Κ. EX 6602),
- κασετόφωνα με 4 tracks (Braille) (Δ.Κ. EX 8519),
- ταινίες μέτρησης σακχάρου (Δ.Κ. EX 3822), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Παράγραφος 46_ Σύμφωνα με την παράγραφο 46 τα ακόλουθα είδη υπάγονται σε συντελεστή έξι επί τοις εκατό (6%) :

- Μπαστούνια λευκά (Δ.Κ. EX 6602),
- γραφομηχανές με χαρακτήρες Braille (Δ.Κ. EX 8472), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία όρασης.

Παράγραφος 47_ Σύμφωνα με την παράγραφο 47 τα ακόλουθα είδη υπάγονται σε συντελεστή δεκατρία επί τοις εκατό (13%)

- Καθίσματα μπάνιου (Δ.Κ. EX 3922, EX 9401),
- αντλία αποσιδήρωσης για μεσογειακή αναιμία (Δ.Κ. EX 9018),
- σύστημα τραχειοστομίας - τραχειοσωλήνες - φίλτρα (Δ.Κ. EX 9018),
- περπατούρα (Δ.Κ. EX 6602, EX 9021),
- τρίποδο (Δ.Κ. EX 6602, EX 9021),
- σύστημα φωτεινής ειδοποίησης (Δ.Κ. EX 8531),
- έκτης φωτεινών σημάτων (Δ.Κ. EX 8517),
- Braille display (Δ.Κ. EX 8528),
- scanner (Δ.Κ. EX 8471),
- Braille note taker (Δ.Κ. EX 8472),
- προγράμματα κινητών τηλεφώνων σε ελληνική και ξένη έκδοση (mobile speak, speaking phone) (Δ.Κ. EX 8523),
- πλαίσια γραφής για άτομα με μειωμένη όραση (Braille) (Δ.Κ. EX 3926, 7326),
- κάλτσες Α.Γ. ή Κ.Γ. (Δ.Κ. EX 6115, EX 6217),
- κάλτσες κολοβώματος (Δ.Κ. EX 6307),
- φίλτρα αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. EX 9018),
- γραμμές αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. EX 9018),
- σάκοι περισυλλογής υγρού προετοιμασίας φίλτρων (Δ.Κ. EX 3926),
- Y- connectors, σετ φλεβοκέντησης κατά την αιμοκάθαρση (Δ.Κ. EX 9018),
- συνδετικό από τιτάνιο (Δ.Κ. EX 9018, EX 8108),
- γραμμή σύνδεσης και αποχέτευσης, σάκοι αποχέτευσης (Δ.Κ. EX 3926),
- κασέτες σύνδεσης, Clamp (λαβίδες) (Δ.Κ. EX 9018),
- βαλίτσα περιτοναϊκής κάθαρσης (SMART PD CASE) (Δ.Κ. EX 9018, EX 4202),
- αναλώσιμο υλικό για κολοστομίες (Δ.Κ. EX 3006), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Παράγραφος 48_ Σύμφωνα με την παράγραφο 48 τα ακόλουθα είδη υπάγονται σε συντελεστή δεκατρία επί τοις εκατό (13%):

- Καλύμματα κεφαλής ασφαλείας δικυκλιστών (ΔΚ EX 6506), κράνη δικυκλιστών

Παράγραφος 49_ Σύμφωνα με την παράγραφο 49 τα ακόλουθα είδη υπάγονται σε συντελεστή δεκατρία επί τοις εκατό (13%):

- Είδη για τη βρεφική ασφάλεια και προστασία, ήτοι απορροφητικές πάνες για βρέφη από κάθε ύλη (ΔΚ EX 9619) και καθίσματα αυτοκίνητου παιδικά και τα μέρη αυτών (ΔΚ EX 9401).